Statsforvalteren i Rogaland

Vår dato: 12.09.2025
Vår ref: 2025/9370
Deres dato:
Deres ref:

FUS AS
Postboks 420
5501 HAUGESUND

Kontakt saksbehandler
Thomas Wegner Thomassen, 51 56 87 28

Delvis medhold i klage på vedtak om tilskuddssats

Vedtak

Eigersund kommunes vedtak om tilskuddssats til private barnehager for 2025, oppheves. Kommunen har feilaktig klassifisert innkjøp av Iphoner, demontering av sikringsgjerder, vognskjul og rekkverk samt oppgradering av varmekilder og belysning, som investeringsutgifter. Kommunen har også utelatt de kommunale barnehagenes utgifter til IKT-utstyr og snøbrøyting, fra beregningsgrunnlaget.

Statsforvalterens vedtak i klagesaken er endelig og kan ikke påklages, jf. forvaltningsloven § 28 tredje ledd.

Saken gjelder

13.03.2025 klager FUS, på vegne av Helleland FUS barnehage AS, Kiellandskogen FUS barnehage AS og Robåten FUS barnehage AS, på Eigersund kommunes vedtak om tilskuddssatser for private barnehager. Klager anfører at kommunen har gjort feil i klassifiseringen av utgifter i beregningen av tilskuddssats for 2025. Det anføres også at kommunen har utelatt IKT-utstyr og snøbrøyting/strøing, fra beregningsgrunnlaget. Klager mener også at det er gjort feil med matregnskapet i beregningene.

Eigersund kommune opprettholder vedtaket, og oversender det til Statsforvalteren for endelig behandling den 27.06.2025.

Rettslig grunnlag

Barnehageloven §19 sier at kommunen kan gi tilskudd til godkjente private barnehager. I andre ledd slås det fast at private barnehager som får slikt tilskudd, skal behandles likeverdig med kommunale barnehager.

I Forskrift om tildeling av tilskudd til private barnehager, utdypes og reguleres kommunenes plikt til å gi tilskudd. I § 9 står det at kommunen skal fatte vedtak om tilskuddssats innen 31. oktober, og at dette vedtaket regnes som et enkeltvedtak.

I § 3 heter det at kommunen skal beregne sats for driftstilskudd ut fra ordinære driftsutgifter i kommunale barnehager. Kommunen skal trekke fra administrasjonsutgifter som er felles for alle barnehagene..

§ 5 sier at kommune skal gi et påslag for administrasjonsutgifter.

Etter § 14 er Statsforvalteren klageinstans for kommunens vedtak om tilskuddssats.

Foreningen for GOD KOMMUNAL REGNSKAPSSKIKK (GKRS) har utarbeidet standarder og notater, og Endelige standarder (KRS) er bindende for kommunene. Endelig standard 4 (KRS 4) omhandler Avgrensningen mellom drifts- og investeringsregnskapet.

Statsforvalterens vurdering

Klassifisering av investeringer

For at en kostnad skal kunne klassifiseres som en investering, må flere krav være innfridd. Investeringen må være vesentlig, det vil si koste mer enn 100 000 kroner, den må ha en varighet på minst tre år, og den må representere en standardheving (påkostning fremfor vedlikehold/drift).

Iphone
Eigersund har kjøpt inn 2 Iphoner til hver avdeling i alle de kommunale barnehagene. Enhetskostnaden er under 100 000, men kommunen mener at dette vil kunne komme inn under fellesanskaffelser, da det er kjøpt inn til samtlige avdelinger. Investeringen vil trolig ha en bruksverdi på mer enn tre år. GKRS 4.3.2.6 sier at fellesanskaffelser av like eiendeler, der hver enkel eiendel er ubetydelig, ikke kan klassifiseres som en fellesanskaffelse. Hva som regnes som ubetydelig enhetskostnad skal vurderes i hvert tilfelle, og en telefon vil kunne ligge i grenselandet for hva som skal regnes som ubetydelig. I veiledningen til GKRS 4, nevnes bøker som eksempel på en ubetydelig enhetskostnad.

Videre er det et spørsmål om telefonene representerer en standardheving. Tidligere var det vanlig med lister for å krysse barn ut og inn, og ett telefonnummer per barnehage. Et digitalt hjelpemiddel som erstatter dette er opplagt en standardheving, men trolig ikke en relativ standardheving, forstått som at dette er et vanlig verktøy i barnehager i dag.

Klager peker på at det er problematisk å definere et kjøp til alle barnehagene i kommunen som en fellesanskaffelse, da en kan komme i konflikt med likeverdighetsprinsippet. I dette tilfellet tjener anskaffelsen samme formål, men spørsmålet er om en kan vurdere fellesanskaffelser mellom barnehager, eller om dette må sees på internt i en barnehage.

Statsforvalteren er av den oppfatning, at dette representerer et tvilstilfelle. Basert på vurderinger av enhetskostnad, relativ standardheving, og felles investering i alle kommunale barnehager, er det vår oppfatning at kostnaden må vurderes som en driftskostnad i beregningsgrunnlaget for tilskudd.

Demontering av sikringsgjerde
Den oppgitte kostnaden kommer i seg selv ikke over vesentlighetsgrensen på 100 000 kroner. Kommunen peker på at dette er en del av en større oppgradering av uteområdet til Slettebø barnehage. I tilfeller hvor en skal vurdere flere kostnader som del av en fellesanskaffelse, skal hver utgift som inngår vurderes opp mot kriteriene om vesentlig og standardheving.

En oppgradering av et uteområde vil kunne komme inn under en fellesanskaffelse, men kravet er at hvert element som inngår skal vurderes opp mot kriteriet om standardheving. Det nye gjerdet er 120 cm, det gamle var 100 cm. Dette er en standardheving, men det er ikke en relativ standardheving, da nye sikringsgjerder vil være høyere enn 100 cm. Nytt gjerde kan derfor ikke regnes som en investering.

Sovekrybber
Jernhagen barnehage har erstattet barnevogner med 15 sovekrybber. Etter Statsforvalterens oppfatning innebærer dette en standardheving, og vil også gi ansatte bedre ergonomiske arbeidsforhold. Klager viser til GKRS, og at *Flere like eller likeartede eiendeler, der hver enkelt eiendel er ubetydelig, kan ikke klassifiseres som investering.* Enhetskostnaden for sovekrybbene er 14 502 kroner, og vi mener at dette ikke er en ubetydelig kostnad. I veiledningen til GKRS 4, nevnes bøker som eksempel på en ubetydelig kostnad som ikke kan inngå i en klassifisering som investeringskostnad. Vi mener at dette støtter vår vurdering.

Vognskjul og rekkverk
Slik Statsforvalteren forstår beskrivelsen av tiltakene *Nytt vognskjul og rekkverk,* er dette erstatninger for eldre tiltak, og representerer verken en standardheving eller kommer inn under beløpsgrensen for vesentlighet. Selv om flere tiltak kan inngå i en fellesanskaffelse, så må alle tiltak som inngår i denne oppfylle kriteriet om være en påkostning (fremfor vedlikehold).

Oppgradering av varmekilder, belysning og ny himling
Det er installert 3 varmepumper. Vi antar at dette erstatter panelovner eller annen oppvarming, og representerer en standardheving for barnehagen. Men installering av varmepumper i en renovering eller nybygg ville vært en vanlig standard. Statsforvalteren mener derfor at varmepumper ikke representerer en relativ standardheving, og at det derfor må klassifiseres som vedlikehold.
Det samme vil gjelde for utskifting til LED-lamper, det er ikke en relativ standardheving. Dette støttes av veiledning til GKRS 4, 3.3.2 (side 9), hvor utskiftning av lysarmatur klassifiseres som vedlikehold.

<u>Overskudd i matregnskapet i kommunale barnehager</u>

Kostpenger skal trekkes fra når kommunen beregner tilskuddssats. Samtidig skal faktiske utgifter til matservering inngå i driftsutgiftene. Vi forstår det slik at Eigersund kommune har gjort dette. FUS anfører at en eller flere barnehager går med overskudd, altså at barnehagene har tatt for mye kostpenger. Det er vår oppfatning at beregningen av utgifter til matservering og kostpenger, ikke skal gjøres på barnehagenivå, men samlet for kommunen. Kommunen viser til at den i sum har brukt mer penger på matservering enn kostpengene.

Det er ikke anledning for barnehager å ta mer kostpenger enn det som blir brukt til matservering, men dette er et anliggende utenfor regelverket for tilskuddsberegning.

<u>Kostnader til kjøp eller leie av IKT-utstyr</u>

Eigersund kommune kjøper inn IKT-utstyr for hele kommunen og de har ikke oversikt over IKT-utgiftene i de kommunale barnehagene. IKT-utstyr som brukes til styreroppgaver eller andre oppgaver i barnehagen, er å regne som driftsutgifter. Selv om dette kjøpes inn sentralt for hele kommunen, må de kommunale barnehagenes del estimeres.

Kostnader til snøbrøyting og strøing

Snøbrøyting og strøing regnes som driftsutgifter. Vi har forståelse for at dette ikke er eksplisitt regnet ut for barnehagesektoren i Eigersund, og at det trolig vil utgjøre et lite beløp. De kommunale barnehagenes del må likevel estimeres, og skal være en del av grunnlaget for tilskuddsberegning.

Konklusjon

Eigersund kommune har utelatt de kommunale barnehagenes iphoner, demontering av sikringsgjerde, vognskjul og rekkverk, og oppgradering av lys og varme, fra beregningsgrunnlaget til driftstilskuddssatser. Kommunen må også estimere kostnader til IKT-utstyr og snøbrøyting/strøing.

Statsforvalteren støtter kommunens vurderinger om at sovekrybber kan regnes som en investering, og at matregnskapet skal vurderes samlet for kommunen.

Med hilsen

Hallgeir Bø (e.f.)
ass. direktør

Thomas Wegner Thomassen
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:

EIGERSUND KOMMUNE	Postboks 580	4379	EGERSUND
HELLELAND FUS BARNEHAGE AS	Eftelandsveien 15	4376	HELLELAND
KIELLANDSKOGEN FUS BARNEHAGE AS	Baglerveien 10	4371	EGERSUND
ROBÅTEN FUS BARNEHAGE AS	Uførfjellveien 37	4374	EGERSUND
TB ØKONOMI AS	Postboks 420	5501	HAUGESUND